

Wat een kwal!

Niet echt een aantrekkelijk onderwerp, kwalen. Veel mensen moeten er niets van hebben. Zwemmers al helemaal niet. Voor mij is het geen probleem, ik ben goed beschermd in mijn droogpak. Ik zal het nog anders vertellen, **ik ga in het najaar speciaal naar hen op zoek.** En dan met name naar de zeepaddenstoel, dat is veruit mijn favoriet.

De zeepaddenstoel wordt ook wel bloemkoolkwal genoemd. In tegenstelling tot de andere soorten is het een bolle kwal, met een blauwe kleur.

Wanneer we als duikers kwalen tegenkomen in het zoute water van Nederland, zijn de meest voorkomende soorten de oorkwal, kompaskwal, zeepaddenstoel of zeedruif. In mindere mate kunnen we onder andere de blauwe haarkwal, Japanse kruiskwal of een lampenkapje tegenkomen. De meeste kwalen vallen

onder de schijfkwalen en bestaan voor meer dan 95% uit water. Schijfkwalen hebben een klok die bestaat uit twee huidlagen gevuld met een geleilaag, in mijn beleving is dat de bol van de kwal. Een andere kwalensoort zijn de ribkwalen. Zoals de naam al aangeeft, hebben deze ribben; denk aan het zeedruifje. En waarom veel mensen niets

van kwalen moeten hebben, is omdat de netelcellen in de tentakels steken in onze huid. Alle kwalen steken, maar met name voor de kompaskwal en de blauwe haarkwal is het oppassen geblazen, deze netelcellen kunnen diep in onze huid doordringen. Kwalen voeden zich grotendeels met plankton, maar ook met krabben- of kreeftenlarven.

De oorkwal, de bekendste kwal die veelal aanspoelt langs de Nederlandse kustlijn. Je herkent deze kwal aan zijn roze-achtige ringen onder het hoedje.

OORKWAL AURELIA AURITA

Een veel voorkomende schijfkwal met zijn 'vier rondjes' in de klok. De ronde structuren (de oren) zijn geslachtsorganen begreep ik van Wikipedia, Oke dan, zo heb ik er nooit naar gekeken. En dat het er zo af en toe veel kunnen zijn, kan ik beamen. We arriveren bij Dreischor parking en lopen eerst even naar de steiger. Honderden, echt honderden oorkwalen zien we rondom de steiger. Snel loop ik terug naar de auto en kleed me om. Camera met fisheye-lens mee en al lopende naar de duikstek maak ik plannen, dat wordt wat. Ik spring in

het water en tot mijn grote verbazing zie ik slechts een enkele oorkwal. Dat kan niet, zoek ze op Janny, hoor ik mezelf zeggen. Ik zoek en zoek. Kom nog even boven om te overleggen met mensen op de steiger, niets. Ik pas mijn duikplan maar aan en ga sferplaatjes schieten in het ondiepe deel, maar ik kan niet ontkennen dat ik de hele duik zoekende ben. Soms kan je het niet verklaren, in zo'n korte termijn is de wolk met oorkwalen uit het zicht. Ik kon het niet geloven, maar ja, dat is ook de natuur.

ZEEPADDENSTOEL

RHIZOSTOMA PULMO

Mijn favoriete kwal. Wat klinkt dat gek eigenlijk, maar ik kan er niets anders van maken. In september/oktober duik ik speciaal in het Grevelingenmeer op zoek naar deze beauty. Dreischor, Den Osse en Scharendijke zijn de beste duikstekken hiervoor, maar uiteraard zijn ze ook in de Oosterschelde te vinden. De zeepaddenstoel is ook bekend onder de naam bloemkoolkwal. Groot, en dan die blauwe gloed in de klok, gevolgd door het gracieuze rokje... probeer die maar eens te negeren onder water. Ik zeg je, gaat niet gebeuren.

KOMPASKWAL

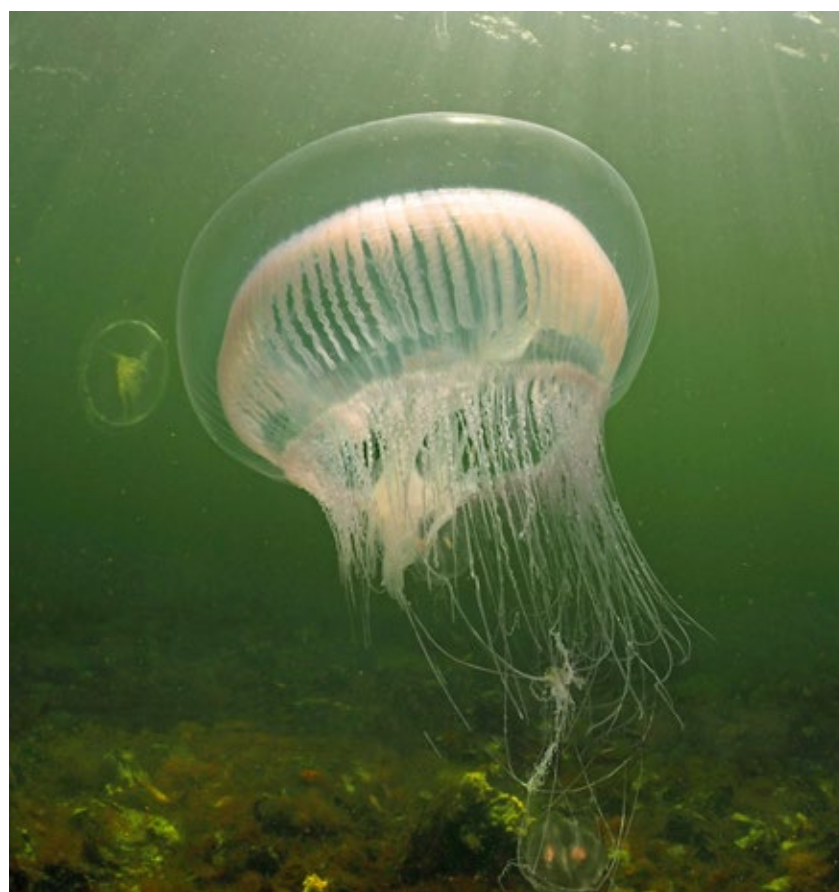
CHRYSAORA HYSOSCELLA

Pas maar op voor de lange tentakels van deze fraaie schijfkwal! Je kan erin verstrikt raken en de netelcellen voel je goed op onbeschermd huid. Ze doen hun naam eer aan met de kompasringstrepen aan de rand van de klok. Door de lange tentakels en de mooie bruine tekeningen is het een geweldige foto-object. Wanneer ik ze tegenkom tijdens de duik, neem ik meestal even de tijd om ze te fotograferen, het liefst met lichtinval.

LAMPENKAPJE

AEQUOREA VITRINA

Voor deze kwal heb je geluk nodig. Ze zijn prachtig, maar zeker niet alledaags. Mijn ontmoeting is bij Anna Jacobapolder en ook hier, wanneer ze aanwezig zijn, dan zijn ze er ook gelijk met meerdere aantallen. De schijf is transparant en het lijkt hierdoor of ik in een glazen bol kijk. Maar kom nu niet met de opmerking dat ik een waarzegster ben.

BLAUWE HAARKWAL

PLEUROBRACHIA PILEUS

In de Oosterschelde heb ik slechts tweemaal een periode meegemaakt waarin ze te zien waren, maar dan zijn ze er ook gelijk in grote aantallen ter plaatse. Wat indrukwekkend zijn de blauwe haarkwallen. Een meterslange sliert van tentakels waar je goed voor moet oppassen, want je raakt er snel in verstrikt. Bij Plompe Toren lijkt het wel of de omgeving rond de duikstek ermee bezaaid is. De volgende dag ga ik terug en is het echt zoeken naar een blauwe haarkwal.

ZIE GINDS KOMT DE SFEERBOOT...

Het is oktober en vandaag gaan we op zoek naar de zeepaddenstoel. Ik vind ze prachtig met die pompende blauwe klok en dat rokje erachter. Of het nu komt omdat ze groot én een prachtig foto-onderwerp zijn? Ik weet het niet, maar de aantrekkingskracht als ze rond oktober in het Grevelingenmeer zijn, is heel groot bij mij en dan ga ik er speciaal voor. We bezoeken duikstekken van Dreischor tot Scharendijke en op dit moment is de hoek bij 't Dolfjntje de meest geschikte plek. Snorkelend zoek ik in het ondiepe deel en vind meerdere zeepaddenstoelen. Vanwege de ondiepte, ik zit af en toe op mijn knieën, heb ik de flitsers met de flitsarmen even verwijderd. Je bent toch wat wendbaarder zo en fotograferen met natuurlijk licht kan met deze omstandigheden. Ik vermaak me prima en bedenk wat andere composities. Dan hoor ik een boot naderen en zie dat deze niet de haven in gaat, maar richting mij komt. Ik zit zo ondiep dat ik geen enkel gevaar loop en de boot gaat naast de haveningang voor anker. Ik pak mijn kans en fotografeer de zeepaddenstoel door middel van een half-halfopname met op de achtergrond de boot. Klik, die is binnen. Bedankt kapitein.